

Меморандум о разумевању (MoU)

ДЕЛ 4.3 – ВП4

Co-funded by the
European Union

ЕАСЕА – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

Меморандум о разумевању

Увод. Контекст VIRTu.AL меморандума о разумевању

VIRTu.AL . Пројекат потиче из политичког оквира, али и из ситуације на тржишту рада повезане са факторима пандемије, посебно са смањењем броја шегртова.

Конкретно, контекст пројекта је повезан са:

- Савета о европском оквиру за квалитетно и ефикасно стручно образовање , издата 2018. године, садржи 14 критеријума квалитета за добре структуре стручног образовања на два нивоа: услови рада и оквирни услови. Поред Европске комисије и држава чланица ЕУ, Европски савез за стручно образовање (EaF) и Међународна организација рада (ILO) намећу усвајање и имплементацију критеријума квалитета у националним системима стручног образовања и обуке широм света.
- Савета о стручном образовању и обуци за одрживу конкурентност, социјалну праведност и отпорност из децембра 2020. године , у којој се наводи:
 - Страхује од драматичног пада броја места за шегртовање и истиче да би овај недостатак могућности за обуку младих људи могао довести и до интензивирања недостатка квалификоване радне снаге, у неким областима, на средњи рок
 - Подржава, поред стварања заједничке ЕУ платформе за стручно образовање и обуку, развој система за симулацију виртуелне стварности и

Co-funded by the
European Union

EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

других дигиталних алата за стручно образовање уз помоћ истраживачких пројеката и тестних фаза

- Истиче да је поремећај у пружању стручног образовања и обуке изазван пандемијом COVID-19 имао значајан образовни и друштвени утицај на ученике стручног образовања и обуке, посебно на неповољних средина и представља тешке изазове за ученике који најбоље раде под директним вођством и у присуству наставника
- Истиче да смањење броја шегртовања не треба посматрати само као проблем, већ мора пружити и јединствену прилику за модернизацију система стручног образовања и обуке кроз технолошке иновације у областима као што су виртуелна стварност, вештачка интелигенција, Индустрија 4.0 и Интернет ствари, као и повећану употребу онлајн и учења на даљину, хибридних шегртовања и алтернативног оцењивања

Споразумом који је потписала **Европска извршна агенција за образовање и културу (EACEA)** („извршна агенција ЕУ“ или „тело за доделу средстава“), у складу са овлашћењима која је делегирала Европска комисија („Европска комисија“), **а са друге стране**, 1. „координатор“: **TIBER UMBRIA COMETT EDUCATION PROGRAMME (TUCEP)**, PIC 997384459, са седиштем на адреси PIAZZA DELL UNIVERSITA 1, PERUGIA 06123, Италија, и следећи други корисници: 2. **Artes Srl . (Artes Srl)**, PIC 945912185, са седиштем у улици Виа Пинета 45, Перуђа 06134, Италија, 3. **УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ЦЕФЕ МАКЕДОНИЈА СКОПЉЕ (ЦЕФЕ Македонија)**, PIC 940494638, са седиштем у улици УЛ. НИКОЛА ПАРАПУНОВ 33-57, СКОПЉЕ 1000, Република Северна Македонија, 4. **КПТ СХПК (Колеги Професионално ја Тиранес)**, ПИЦ 920114744, основан у ЊЕСИА БАСХКИАКЕ 4 РРУГА КСХАНФИЗЕ КЕКО КОМПЛЕКСИ Кс ЗОНА КАДАСТРАЛЕ 8130 НУМЕР ПАСУРЕ 5/200, ТИРАНА 1021, Албанија, 5. **ЕДУЦУЕТИЦИАЦИОН ИНТЕРНАЦИОНАЛ** 935875110, основан у БУЛЕВАРДИ ГЈЕРГЈ ФИСХТА 70 Х1 ЊЕСИА БАСХКИАКЕ 7, ТИРАНА 1023, Албанија, 6. **УНИВЕРСИТЕТИ НДЕРКОМБЕТАР ПЕР БИЗНЕС ДХЕ ТЕКНОЛОГИЈИ УБТ СХПК (УБТ)**, основан у години , Љ. КАЛАБРИА, ПРИШТИНА 10000, Косово, покренуо је у јануару 2023. године ВИРТУ.АЛ. пројекат. Овај пројекат има за циљ:

- развијање методологија наставе које користе технолошке алате и/или ИКТ и развој капацитета наставника да укључе дигиталне технологије у наставу,

Co-funded by the
European Union

EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

опремајући ученике/ученике вештинама за коришћење/приступ алатима, софтверу и платформама

- побољшати ниво компетенција, вештина и потенцијалне запошљивости ученика стручног образовања и обуке кроз нове и иновативне образовне програме у сектору туризма (угоститељство и ресторани), применом иновативних технологија као што су виртуелна стварност (VR), проширена стварност (AR) и симулатори у укљученим стручним установама Западног Балкана (Образовање 4.0)

- VIRTu.AL -а институционално раде у области стручног образовања и обуке, а посебно у туризму/стручном образовању и туризму, као и у областима ИКТ-а, дигитализације и технологија које се укрштају са аспектима и ставкама. Тренутно имају јединицу за праћење која анализира секторе стручног образовања и обуке у којима раде, спроводећи истраживање и анкетирање узорка са полазницима, тренерима, заинтересованим странама и партнерима.

У складу са овим контекстом, пројекат VIRTu.AL је реализовао дигиталне дидактичке материјале како би:

- Развити методологије наставе користећи технологију и/или ИКТ алате и развити способност наставника да укључе дигиталне технологије у наставу
- Опремити студенте компетенцијама за коришћење/приступ алатима, софтверу и платформама
- Повећајте интеракцију између наставника и ученика
- Повећајте ниво разумевања и смањите време и труд који ученици треба да уложе у учење информација коришћењем 3Д концепата уместо 2Д
- Понудите бољи пренос основних знања чак и за сложена питања, већу ефикасност учења и боље искуство учења помоћу AR/VR техника
- Подстицање сарадње између стручног образовања и туристичке индустрије организовањем заједничких сесија за заједнички дизајн дигиталних дидактичких материјала
- Побољшати ниво компетенција, вештина и потенцијала запошљивости ученика стручног образовања и обуке кроз нове и иновативне програме стручног образовања и обуке, посебно применом иновативних технологија као што су виртуелна стварност (VR), проширена стварност у укљученим институцијама стручног образовања и обуке (AR) и

Co-funded by the
European Union

EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

симулатори како би се олакшало практично учење, али и побољшала ефикасност наставе лицем у лице и онлајн наставе у дугорочном стручном образовању и обуци (Образовање 4.0)

- Успостављање мостова сарадње између индустрије обуке и туризма као средства за осигуравање правилног коришћења Образовања 4.0 у стручним школама Западног Балкана
- Интегрисати допринос предузетника (пословних удружења, појединачних компанија итд.) у израду иновативних наставних материјала који могу да гарантују практичан приступ потребан у стручном образовању, као и у студијским програмима
- **Подстицати изложеност особља, менаџера, креатора политика и висококвалитетних наставника приступима који приближавају тржиште рада стручном образовању и обуци (дуално учење, развој наставних планова и програма са партнерима из приватног сектора, средње школе).**

Сврха Меморандума о разумевању

Уз то речено, у оквиру овог пројекта предвиђено је да ће сви партнери Конзорцијума прибећи потписивању Меморандума о разумевању како би побољшали размену информација, комуникацију и сарадњу у вези са активностима стручног образовања и обуке везаним за туристичку занимања и образовну обуку. Партнери ће потврдити своје интересовање за садржаје учења и даљи развој вештина, знања и компетенција везаних за туристички и угоститељски сектор, иновативне методологије и нове технологије које се користе.

Меморандум о разумевању (MoU) представља оквир за сарадњу између надлежних институција. Његов циљ је успостављање међусобног поверења између партнера. У овом Меморандуму о разумевању партнерске организације међусобно прихватају своје критеријуме и процедуре за обезбеђивање квалитета, процену, валидацију и признавање знања, вештина и компетенција у сврху преноса кредита.

У овом Меморандуму о разумевању, организације прихватају међусобни статус компетентних институција и прихватају међусобне критеријуме и процедуре за обезбеђивање квалитета, процену, валидацију и признавање као задовољавајуће у сврху преноса кредита на крају периода обуке у иностранству. Оне се слажу о општим

 Co-funded by the European Union	EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

условима као што су циљеви и трајање, упоредивост квалификација у сврху преноса кредита и идентификују друге актере и додатне институције које могу бити укључене.

Успостављање меморандума о разумевању се препоручује у случајевима организоване мобилности. Међутим, ако дотичне институције (нпр. пружаоци стручног образовања и обуке) већ имају поверење у међусобне процедуре и компетентне су да признају кредите без сагласности друге институције (нпр. министарства, представника послодаваца или регионалних власти), могу директно успоставити размене користећи споразум о учењу.

Овај споразум ће ступити на снагу када партнери-добављачи стручног образовања и обуке организују и одрже курсеве обуке користећи материјале за обуку пројекта VI R.Tu.AL.

Овај Меморандум је неопходан за јачање везе између иновација и туризма и за олакшавање пропусности између стручног образовања и компанија у сектору.

Овај Меморандум о разумевању (MoU) утврђује да свака организација потписница:

- Међусобно признаје статус заинтересоване стране и/или надлежне институције
- Договори се о областима деловања и методама спровођења Меморандума о разумевању
- Идентификује заинтересоване стране и друге надлежне институције укључене у процес.

Co-funded by the
European Union

EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

1. Организације које потписују Меморандум о разумевању

Организација 1

Земља	ИТАЛИЈА
Назив организације	ТУЦЕП
Адреса	Пиацца делл'Университа , 1 06123 Перугија
Телефон/факс	+39 075 573 3102
Е-пошта	tucep@tucep.org
Веб-сајт	www.tucep.org
Контакт особа	Име Дионисио Капуано
	Позиција Руководилац пројекта
Телефон/факс	+39 348 336 7182
Е-пошта	progettazione@tucep.org

Организација 2

Земља	ИТАЛИЈА
Назив организације	АРТЕС
Адреса	Виа Пинета , 45 06134 Перуђа
Телефон/факс	+ 39 347 3483843
Е-пошта	artessrl1@gmail.com
Веб-сајт	www.artesinlinea.it
Контакт особа	Име Стефано Поета

Co-funded by the
European Union

EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

	Руководилац позиције и правни заступник
Телефон/факс	+ 39 347 3483843
Е-пошта	artessrl1@gmail.com

Организација 3

Земља	АЛБАНИЈА
Назив организације	ТИРАНА СТРУЧНИ ВИШЕ – КПТ ШПК
Адреса	ОПШТИНА УЛИЦА ЏАНФИЗЕ 4 КОМПЛЕКС КЕКО Кс КАТАСТАРСКА ЗОНА, ТИРАНА 1021
Телефон/факс	+ 355 068 20 16 116
Е-пошта	info@kpt.edu.al
Веб-сајт	http://www.kolegjiprofesional.edu.al/
Контакт особа	Име
	Позиција
Телефон/факс	+355 67 200 0080
Е-пошта	дијана.биба@кпт.еду.ал

Организација 4

Земља	АЛБАНИЈА
Назив организације	ЕВРОПСКА ОБРАЗОВНА ИНИЦИЈАТИВА Е- ЕВРОПСКИ УНИВЕРЗИТЕТ У ТИРАНИ УЕТ
Адреса	БУЛЕВАР ЂЕРЋА ФИШТЕ 70 X1 ОПШТИНСКА ЈЕДИНИЦА 7, 1023 ТИРАНА
Телефон/факс	+355689037765
Е-пошта	info@uet.edu.al
Веб-сајт	www.uet.edu.al
Контакт особа	Име

Co-funded by the
European UnionEACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном
образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.ALПодршка Европске комисије за израду ове публикације не
представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора,
и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу
информација садржаних у њој.

	Позиција
Телефон/факс	+ 355 69 859 3601
Е-пошта	кебјана.хака@ует.еду.ал

Организација 5

Земља	КОСОВО
Назив организације	МЕЂУНАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ ЗА ПОСЛОВАЊЕ И ТЕХНОЛОГИЈУ УБТ СХПК - УБТ
Адреса	КВАРТАЛ КАЛАБРИЈА, 10000 ПРИШТИНА
Телефон/факс	+383 38 541 400
Е-пошта	info@ubt-uni.net
Веб-сајт	www.ubt-uni.net
Контакт особа	Име Позиција
Телефон/факс	+ 377 44 839 550
Е-пошта	elinda.krasniqi@ubt-uni.net

Организација 6

Земља	СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Назив организације	УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА ЦЕФЕ МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ – ЦЕФЕ
Адреса	УЛ НИКОЛА ПАРАПУНОВ 33-57, 1000 СКОПЈЕ
Телефон/факс	+ 389 78 437 267
Е-пошта	j.stalevski@cefe.mk
Веб-сајт	www.cefe.mk
Контакт особа	Име Јован Сталевски

Co-funded by the
European Union

EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

	Позиција председника
Телефон/факс	+ 389 78 437 267
Е-пошта	j.stalevski@cefe.mk

2. Квалификација(е) обухваћена овим Меморандумом о разумевању

Квалификација 1

Земља	АЛБАНИЈА, ИТАЛИЈА, КОСОВО, СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Назив квалификације	ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР ДОМАЋИЦА / ДОМАЋИЦА У УГОСТИТЕЉСТВУ
Ниво Европског квазиколотишког оквира (EQF)	3
ниво НОК-а	3
Назив јединице/група исхода учења/делова јединица које треба стећи (у вези са VIRTu.AL дигиталним дидактичким материјалима)	LU1: Класификујте и користите категорије средстава за чишћење и опреме. LU2: Илуструјте врсте чишћења соба за госте. LU3: Примена поступка чишћења и одржавања јавних површина

 Co-funded by the European Union	ЕАСЕА – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

Исходи учења који треба да се постигну (у вези са VIRTu.AL дигиталним дидактичким материјалима)	a. Наведите критеријуме за куповину опреме и средстава за чишћење. Идентификујте категорије средстава и опреме за чишћење. Разумите како се користи опрема. Наведите употребу средстава за чишћење на различитим врстама површина. Дискутујте о методама чишћења и одржавања различитих површина. b. Наведите процедуре које прате чистачи у соби када се јављају на посао. Опишите процедуру коју прати чистач у соби приликом чишћења соба. Наведите разлику између врста чишћења соба. c. Разумети значење појма јавне површине и навести их. Описати поступак чишћења и одржавања јавних површина. Направити разлику између врста јавних површина.
Опис активности учења (нпр. информације о локацији/локацијама учења, задацима које треба обавити и/или курсевима које треба похађати)	ЛУ1 - Трајање: 30 сати (10 сати теорије у учионици, 5 сати у виртуелном окружењу, 15 сати праксе у хотелима и сличним објектима) ЛУ2 - Трајање: 100 сати (20 у учионици, такође са играњем улога, 10 у виртуелном окружењу, 70 обуке на радном месту у хотелима и сличним објектима) ЛУ3: Трајање: 100 сати (20 - теорија и практичне активности - у учионици, 10 у виртуелном окружењу, 30 обука на радном месту у хотелима и сличним објектима)
Број ECVET бодова који се могу стећи у иностранству	5

Квалификација 2	
Земља	АЛБАНИЈА, ИТАЛИЈА, КОСОВО, СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Назив квалификације	КОНОБАР У РЕСТОРАНУ
Ниво Европског квазиколатичког оквира (EQF)	3
ниво НОК-а	3

 Co-funded by the European Union	EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

Назив јединице/група исхода учења/делова јединица које треба стећи (у вези са VIRTu.AL дигиталним дидактичким материјалима)	LU 1 : Припремити и очистити опрему, материјале и простор за служење хране и пића LU2: Припрема и чишћење простора за госте за храну, пиће и услуге хране за понети LU3: Поздрављање гостију и примање поруџбина LU4: Користити одговарајуће методе и опрему за сервирање хране, прилога, топлих и хладних напитака гостима
Исходи учења који треба постићи (видети из VIRTu.AL дигиталних дидактичких материјала)	a. Поздравити госте и утврдити њихове потребе, проверавајући евиденцију резервација када је потребно, у складу са захтевима услуге. Помагати гостима по доласку, осигуравајући да добију потребна упутства. Осигурати да гости добију одговарајући мени за услугу. Пружити тачне детаље о појединачним јелима, прилагођене жељама гостију. Користити ефикасне технике продаје како би се повећала вредност поруџбине. Брзо евидентирати, обрадити и ефикасно руковати њиховом поруџбином. b. Служити храну и прилоге гостима користећи одговарајуће методе и опрему у различитим условима. Припремати и служити пића гостима у различитим окружењима. Ефикасно одржавати услугу хране и пића током целе смене. Придржавати се безбедних и хигијенских пракси приликом сервирања хране, прилога и пића гостима. Безбедно чувати храну и опрему пратећи организационе протоколе. Одлагати отпад у складу са стандардима организације. Управљати неочекиваним ситуацијама у складу са смерницама организације.

 Co-funded by the European Union	EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

Опис активности учења (нпр. информације о локацији/локацијама учења, задацима које треба обавити и/или курсевима које треба похађати)	ЛУ1 - Трајање: 30 сати (10 - теорија и практичне активности - у учионици, 5 у виртуелном окружењу, 15 обука на радном месту у хотелима, ресторанима, кафићима, клубовима, индустријским мензама, сличним објектима) ЛУ2 - Трајање: 60 сати (20 - теорија и практичне активности - у учионици, 10 у виртуелном окружењу, 30 обука на радном месту у хотелима, ресторанима, кафићима, клубовима, индустријским мензама, сличним објектима) ЛУ3 - Трајање: 30 сати (10 - теорија и практичне активности - у учионици, 5 у виртуелном окружењу, 15 обука на радном месту у хотелима, ресторанима, кафићима, клубовима, индустријским мензама, сличним објектима) ЛУ4 - Трајање: 60 сати (20 - теорија и практичне активности - у учионици, 10 у виртуелном окружењу, 30 обука на радном месту у хотелима, ресторанима, кафићима, клубовима, индустријским мензама, сличним објектима)
Број ECVET бодова који се могу стећи у иностранству	4

3. Процена, документација, валидација и признавање

Потписивањем овог Меморандума о разумевању потврђујемо да смо разговарали о поступцима за процену, документацију, валидацију и признавање и да се слажемо око начина на који се то спроводи.

Процена исхода учења односи се на методе и процесе који се користе за утврђивање степена у којем је ученик стекао знање, вештине и компетенције наведене у јединици исхода учења или јединици мобилности. Ова процена чини основу за валидацију и признавање исхода учења, посебно када се кредити ученика преносе. Позитивна процена исхода ученика, у складу са споразумом о учењу, која је правилно документована, служи као основа за валидацију и признавање њихових кредита. У овом контексту, „кредит“ се односи на процењене исходе учења, који се касније могу конвертовати у ECVET.

 Co-funded by the European Union	EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

Процена додаје вредност мобилности. Додата вредност мобилности се истиче проценом полазника, чинећи њихове исходе учења видљивим и осигуравајући да су и полазници и наставници свесни напретка постигнутог током мобилности.

Стога, процена полазника доприноси повећању вредности мобилности. Методе и критеријуми процене треба да буду доступни организацијама које шаљу полазнике пре периода мобилности.

Према препоруци ECVET-а, процес процене треба да буде усклађен са нормама и праксама организације домаћина. Партнери домаћини су одговорни за обезбеђивање да су одабране процедуре процене довољно транспарентне за partnere који шаљу и да испуњавају минималне захтеве за валидацију и признавање.

Документ о процени треба да садржи најмање следеће детаље:

- идентитет ученика
- идентитет организације домаћина
- идентитет и профил особа које су процењивале ученика
- информације о процењеним исходима учења полазника укупна оцена за модул или оцена за сваки циљ процене (KSC) или оцена за сваки исход учења
- други коментари или писани резиме процене

У контексту ECVET-а, одговорност за **валидацију и признавање** исхода учења лежи на матичној институцији и/или надлежном телу земље пошилаоца, ако матична институција није надлежни орган.

Валидација исхода учења односи се на процес потврђивања да процењени исходи учења које је постигао полазник одговарају специфичним исходима потребним за јединицу или квалификацију.

Признавање исхода учења је званична потврда постигнутих исхода учења кроз доделу јединица или квалификација.

Квалитет процене је кључан и за валидацију и за признавање исхода учења. Да би се то осигурало, процене морају да одржавају интегритет тако што ће бити валидне, поуздане, флексибилне и праведне, и требало би да се заснивају на доказима који су валидни, довољни, актуелни и аутентични.

Пренос кредита за исходе учења се одвија у три фазе:

 Co-funded by the European Union	EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

1. Институција домаћин процењује исходе учења према транспарентним критеријумима договореним са институцијом која шаље студента пре мобилности и бележи их у лични транскрипт студента.
2. Матична институција проверава да ли су поступци процене правилно праћени и потврђује кредит као тачан запис о постигнућима студента. Ако је потребно, матична институција доставља документацију надлежном органу у матичној земљи, који утврђује да ли су испуњени договорени стандарди квалитета.
3. Матична институција и/или надлежно тело матичне земље затим званично признају валидиране исходе учења.

Искуство из претходних ECVET пројеката указује на то да нису сви ECVET принципи у потпуности имплементирани у пракси у свим европским земљама. Одређени елементи ECVET-а могу бити тешки за примену у специфичним контекстима. Конкретно, признавање исхода учења не доводи увек до изузећа од формалних процена на матичној институцији, посебно у системима стручног образовања и обуке (VET) где се квалификације додељују на основу једне коначне процене.

Методе процене укључују неколико следећих:

- самопроцена
- структурирани (усмени или писани) разговори симулиране вршњачке процене
- формалне повратне информације писани задаци
- писмени испит
- примери радова (онлајн)
- портфолио (нпр. блог, Инстаграм)
- видео, фотографије, цртежи
- демонстрација вештина
- презентација
- посматрање

У следећем одељку, дати су елементи корисни за спровођење процене модула ВИРТУЕЛНОГ пројекта (наведеног у резултату 4.1), како су их поделили партнери.

 Co-funded by the European Union	EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

4. VIRTu.AL . ШЕМЕ ПРОЦЕНЕ

МОДУЛ: ПЛАНИРАЊЕ ДНЕВНИХ ПОСЛОВА ДОМАЋИНСТВА		
СТУДЕНТСКИ ПРОЦЕНА		
Ученик: Пружалац стручног образовања и обуке:	Проценитељ:	
ОПИС ОД ТО ВЕЖБА		
а. Класификујте и користите категорије средстава и опреме за чишћење. б. Идентификујте и следите процедуре чишћења соба за госте. с. Чистити и одржавати јавне просторе у хотелима.		
ТРАЈАЊЕ ОД МОДУЛ:		НИВО ОД ПРОЦЕНА <5 – Неуспешно, 5 – Прошло, 6 – Добро, 7-8 - Врло добро, 9 -10 - Одлично
Ниво: Почетник / Европски квалификациони оквир (ЕОК) 3		
УЧЕЊЕ Исходи		
Знање	1) О средствима и опреми за чишћење	
	Ученик идентификује категорије средстава за чишћење и опреме (0,5 поена)	
	Студент зна критеријуме за куповину опреме и средстава за чишћење (0,5 поена)	
	Студент разуме протоколе одржавања опреме за чишћење (0,5 поена)	
	2) О поступцима чишћења соба за госте:	
	Студент зна процедуру коју поштују дежурни (0,5 поена)	
	Ученик разликује различите врсте чишћења соба за госте (0,5 поена)	
	3) О чишћењу јавних површина:	
	Ученик разуме значење јавних површина и може да их наведе (0,5 поена)	
	Студент описује поступак чишћења јавних површина (0,5 поена)	
	УКУПНО ЗНАЊЕ	3,5 поена
	Вештине	1) О средствима и опреми за чишћење, тај/та/то/то студент је

Co-funded by the
European Union

ЕАСЕА – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

	способан до :	
	демонстрира правилно коришћење ручне и механичке опреме за чишћење (0,5 поена)	
	обезбеђује правилно чишћење и складиштење опреме (0,5 поена)	
	предузима одговарајуће мере када је опрема неисправна (0,5 поена)	
	2) Што се тиче процедура чишћења соба за госте, студент је у стању да :	
	Ученик организује средства за чишћење и постељину за чишћење собе (0,5 поена)	
	Ученик прати стандардну процедуру чишћења собе (0,5 поена)	
	Ученик правилно чисти и допуњава купатилске потрепштине (0,5 поена)	
	3) Што се тиче чишћења јавних површина, студент је у стању да :	
	Студент организује радно место и опрему за чишћење јавних простора (0,5 поена)	
	Студент обезбеђује благовремено чишћење подручја са великим прометом (0,5 поена)	
	Студент демонстрира правилне технике чишћења различитих површина у јавним просторима (0,5 поена)	
	УКУПНО ВЕШТИНЕ	4,5 поена
Компетенције	Студент ради у сарадњи и оријентисан на услуге (0,5 поена)	
	Студент преузима одговорност за свој рад (0,5 поена)	
	Студент ради као члан тима (0,5 поена)	
	Студент управља интерактивним ситуацијама везаним за посао (0,5 поена)	
	УКУПНО КОМПЕТЕНЦИЈЕ	2 поена
	УКУПНО ПРОЦЕНА	10 поена

Могуће активности путем којих се може спровести процена:

1. *Практична демонстрација: од студената се тражи да демонстрирају кућне послове као што су чишћење површина, руковање опремом (нпр. усисивачи, машине за*

 Co-funded by the European Union	EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

- полирање подова) или распоређивање средстава за чишћење. Инструктор процењује њихову технику и придржавање безбедносних и хигијенских стандарда. Пример задатка: Очистите собу или просторију пратећи одговарајуће процедуре за одржавање површина и коришћење опреме.
2. засновано на сценарију : ученици глуме сценарије из стварног света одржавања домаћинства, као што је решавање проблема са просипањем или чишћење различитих врста површина (нпр. дрво, плочице, мермер). Инструктор даје повратне информације о вештинама решавања проблема и употреби одговарајућих средстава за чишћење. Пример сценарија: ученик мора да изабере исправан метод чишћења за флеке на тепиху и да објасни свој избор.
 3. Инспекција заснована на контролној листи: ученици попуњавају пробну контролну листу за одржавање чистоће након инспекције распореда собе (нпр. провера постељине, спремности опреме, чистоће). Ово тестира њихову пажњу према детаљима и способност идентификовања подручја којима је потребно чишћење или одржавање. Пример задатка: Инспекција распореда хотелске собе и попуњавање контролне листе како би се осигурало да су сви предмети на свом месту и чисти.
 4. Вршњачко посматрање и повратне информације: ученици раде у паровима или малим групама, где један ученик обавља задатак (нпр. намештање кревета или чишћење површина), а други посматра и даје повратне информације користећи унапред осмишљену рубрику. Ово подстиче сарадњу и самопроцену. Пример задатка: Један ученик намешта кревет пратећи стандардну процедуру, док вршњак користи контролну листу како би се осигурало да су сви кораци правилно праћени.
 5. Симулирано писање извештаја о одржавању чистоће: након завршетка задатака чишћења, ученици припремају пробни извештај о одржавању чистоће, документујући све проблеме (нпр. оштећене предмете, потребе за одржавањем) или запажања током рада. Ово помаже у процени њихове способности ефикасне комуникације и документовања резултата рада. Пример задатка: Напишите извештај након прегледа собе, бележећи све оштећене предмете или захтеве за одржавање.
 6. Квиз знања: писани квиз за процену теоријског знања о средствима за чишћење, коришћењу опреме и безбедносним стандардима. Ово може да укључује питања са вишеструким избором, тачно/нетачно или питања са подударањем. Пример питања: „Које средство за чишћење треба користити за чишћење мермерних површина?“
 7. Визуелни/фотографски задатак: ученици фотографишу правилно очишћену и уређену просторију или простор за услуге. Затим објашњавају свој поступак, идентификујући алате и методе чишћења који се користе, демонстрирајући

Co-funded by the
European Union

EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

разумевање исправних поступака. Пример задатка: Пошаљите фотографије очишћеног простора, објашњавајући зашто су изабрана одређена средства за чишћење и опрема.

8. Вежба управљања временом: студентима се даје временско ограничење за завршетак низа задатака одржавања чистоће (нпр. чишћење собе за госте или уређење простора за услуге). Инструктор процењује њихову способност да раде ефикасно уз одржавање квалитета. Пример задатка: Очистити собу у року од 20 минута уз поштовање одговарајућих протокола чишћења.

КОМЕНТАРИ:		
Проценитељ	Потпис	ДАТУМ:
		ПЕЧАТ:

МОДУЛ: ПРИПРЕМИТЕ И ОЧИСТИТЕ ПРОСТОРЕ ЗА УСЛУГЕ И ГОСТЕ ЗА ПОСЛУЖИВАЊЕ ХРАНЕ И ПИЋА	
СТУДЕНТСКИ ПРОЦЕНА	
Ученик: Пружалац стручног образовања и обуке:	Проценитељ:
ОПИС ОД ТО ВЕЖБА	
а. Припремити и очистити опрему, материјале и просторе за сервирање хране и пића. б. Очистите и одржавајте просторе за госте за услуге хране и пића.	
ТРАЈАЊЕ ОД МОДУЛ:	НИВО ОД ПРОЦЕНА
Ниво: Почетник / Европски квалификациони оквир (ЕОК) 3	<5 – Неуспешно, 5 – Прошло, 6 – Добро, 7-8 - Врло добро, 9 -10 - Одлично
УЧЕЊЕ Исходи	

 Co-funded by the European Union	EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

Знање	1) О местима за храну и пиће и областима услуге:	
	Ученик препознаје различите начине услуживања хране и пића (1 поен)	
	Ученик зна како да припреми и очисти опрему и материјале за угоститељство (1 поен)	
	Ученик разуме безбедне и хигијенске праксе у припреми простора за услуге (1 поен)	
	2) О припреми и чишћењу простора за госте:	
	Ученик разуме како да припреми просторе за госте за сервирање хране (1 поен)	
	Ученик зна поступак чишћења и одржавања простора за госте (1 поен)	
	УКУПНО ЗНАЊЕ	5 поена
Вештине	1) О местима за храну и пиће и областима услуге, тај/та/то/то студент је способан до :	
	показује способност припреме сервисне опреме и материјала (0,5 поена)	
	организује и чисти просторе за услуживање хране и пића (0,5 поена)	
	поштује безбедносне и хигијенске праксе приликом постављања сервисног простора (0,5 поена)	
	2) Што се тиче припреме и чишћења простора за госте, студент је у стању да :	
	припрема и организује просторе за госте за послуживање хране (0,5 поена)	
	обезбеђује чистоћу просторија за госте и опреме за услуге (0,5 поена)	
	показује правилно одлагање отпада и руковање остацима хране (0,5 поена)	
	УКУПНО ВЕШТИНЕ	3 поена
Компетенције	Студент сарађује и пружа квалитетну услугу (0,5 поена)	
	Ученик преузима одговорност за радне задатке (0,5 поена)	
	Ученик ефикасно ради као члан тима (0,5 поена)	
	Студент управља неочекиваним ситуацијама у припреми и чишћењу услуге (0,5 поена)	

Co-funded by the
European Union

EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

	УКУПНО КОМПЕТЕНЦИЈЕ	2 поена
	УКУПНО ПРОЦЕНА	10 поена

Могуће активности путем којих се може спровести процена:

1. *Играње улога за идентификацију и решавање било каквих проблема у припреми и постављању сервисних простора, као што су недостајућа опрема или проблеми са чистоћом*
2. *Практична демонстрација како се поставља и чисти простор за сервирање. Инструктор посматра процес и процењује на основу контролне листе потребних задатака, као што су распоређивање посуђа, постављање зачина и чишћење простора за сервирање.*
3. *Играње улога засновано на сценарију: ученици одглумљују сценарио у којем припремају простор за госте за оброк. На пример, инструктор може да представи ситуацију (нпр. припрема за свечану вечеру или шведски сто), а ученици морају у складу са тим да организују простор за послуживање.*
4. *Визуелни/фотографски задаци: Ученици фотографишу правилно постављен сто или простор за сервирање, идентификујући и објашњавајући своје изборе за сваки елемент (нпр. распоред чаша или прибора за јело). Ова метода омогућава процену њиховог разумевања правилног распореда простора за сервирање.*
5. *Писмени тест/квиз: кратак квиз са питањима са вишеструким избором или питањима тачно/нетачно за процену знања о хигијенским праксама, постављању стола и врстама опреме потребне у различитим сценаријима услуживања. Пример: „Како правилно распоредити прибор за јело за свечану вечеру?“*

КОМЕНТАРИ:		
Проценитељ	Потпис	ДАТУМ:
		ПЕЧАТ:

МОДУЛ: СЛУЖИТЕ ХРАНУ И ПИЋЕ

 Co-funded by the European Union	EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	--

СТУДЕНТСКИ ПРОЦЕНА		
Ученик: Пружалац стручног образовања и обуке:		Проценитељ:
ОПИС ОД ТО ВЕЖБА		
а. Поздравите госте и примите поруџбине. б. Користите одговарајуће методе и опрему за послуживање хране, топлих и хладних напитака гостима.		
ТРАЈАЊЕ ОД МОДУЛ:		НИВО ОД ПРОЦЕНА <5 – Неуспешно, 5 – Прошло, 6 – Добро, 7-8 - Врло добро, 9 -10 - Одлично
Ниво: Почетник / Европски квалификациони оквир (ЕОК) 3		
УЧЕЊЕ Исходи		
Знање	1) О поздрављању гостију и примању поруџбина:	
	Ученик препознаје различите категорије гостију и помаже им на одговарајући начин (1 поен)	
	Студент разуме како да управља системима резервација и доласцима гостију (1 поен)	
	Ученик зна мени, укључујући састојке и специјалитете јела (1 поен)	
	2) О сервирању хране и пића:	
	Ученик разуме различите методе услуживања хране (1 поен)	
	Ученик зна одговарајуће безбедносне и хигијенске стандарде приликом сервирања хране и пића (1 поен)	
	УКУПНО ЗНАЊЕ	5 поена
Вештине	1) О поздрављању гостију и примању поруџбина, тај/та/то/то студент је способан до :	
	Ученик поздравља госте и помаже им да дођу до стола поштујући стандарде услуге (0,5 поена)	
	Ученик даје тачне податке о ставкама менија и ефикасно евидентира поруџбине (0,5 поена)	
	Студент примењује технике додатне продаје како би максимизирао вредност поруџбине (0,5 поена)	
	2) Што се тиче сервирања хране и пића , студент је у стању да :	
	Ученик служи храну и пиће користећи одговарајуће методе и опрему (0,5 поена)	

 Co-funded by the European Union	ЕАСЕА – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

Компетенције	Ученик одржава чистоћу и организацију у просторијама за госте и услуге током целе смене (0,5 поена)	
	Ученик поштује исправне процедуре за чишћење столова и одлагање отпада (0,5 поена)	
	УКУПНО ВЕШТИНЕ	3 поена
	Студент сарађује и ефикасно комуницира са гостима и члановима тима (0,5 поена)	
	Студент преузима одговорност за задатке и управља неочекиваним ситуацијама током службе (0,5 поена)	
	Ученик се придржава безбедносних и хигијенских стандарда током целе службе (0,5 поена)	
	Студент показује професионализам и квалитет услуге, помажући гостима при одласку (0,5 поена)	
	УКУПНО КОМПЕТЕНЦИЈЕ	2 поена
	УКУПНО ПРОЦЕНА	10 поена

Могуће активности путем којих се може спровести процена:

1. *Играње улога о ефикасној координацији са руководством кухиње за ефикасну испоруку хране и пића*
2. *Играње улога у интеракцији са гостима : ученици учествују у игрању улога где један игра улогу конобара, а други госта. Фокус је на поздрављању госта, примању поруџбина, препоручивању јела и провери задовољства гостију. Инструктор посматра и даје повратне информације о комуникацији, професионализму и поштовању стандарда, као и о томе како да добије повратне информације од гостију током услуге и брзо одговори на све недоумице или похвале.*
3. *Практична демонстрација са мерењем времена: ученици демонстрирају сервирање хране и пића користећи исправне поступке, као што су ношење послужавника, сервирање пића или чишћење столова. Временски су мерени тако да симулирају стварне сценарије услуживања где је ефикасност кључна.*
4. *Квиз знања: тест или квиз о различитим врстама метода служења хране (нпр. сервирање на тањиру, породични стил, шведски сто) и техникама сервирања пића. Може да укључује вежбе упаривања, као што је упаривање метода служења са одговарајућим подешавањем стола.*
5. *Дневник посматрања: током вежби, студенти се посматрају помоћу дневника где инструктор бележи њихову способност да поштују одговарајуће стандарде безбедности хране, служе одговарајућим техникама и управљају захтевима гостију.*

 Co-funded by the European Union	EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

6. Вежба објашњења менија : ученици бирају јело из пробног менија и објашњавају његове састојке, начин кувања и потенцијална упаривања (нпр. пића или прилоге). Ово процењује њихово разумевање менија и способност ефикасне комуникације са гостима.

КОМЕНТАРИ:		
Проценитељ	Потпис	ДАТУМ:
		ПЕЧАТ:

5. Додатне информације

Основни заједнички концепти и терминологија

У оквиру заснованом на европским принципима и заједничком националном референтном нивоу, усвојене су следеће концептуалне дефиниције и референтне тачке за Меморандум о разумевању из Препоруке Европском парламенту и Савету (18. јун 2009. године) о стварању европског система кредита за образовање и ECVET стручно оспособљавање (2009/C 155/02):

- *Квалификација*: формални исход процеса процене и валидације који се добија када надлежна институција утврди да је појединац постигао исходе учења према датим стандардима
- *Исходи учења*: изјаве о томе шта ученик зна, разуме и може да уради након завршетка процеса учења, а које су дефинисане у смислу знања, вештина и компетенција
- *Јединице исхода учења*: компонента квалификације која се састоји од кохерентног скупа знања, вештина и компетенција које се могу вредновати и валидирати
- *Кредити за исходе учења*: скуп исхода учења појединца који су процењени и који се могу акумулирати за квалификацију или пренети у друге програме учења или квалификације
- *Надлежни орган*: надлежни орган је одговоран за дизајнирање и додељивање квалификација или признавање јединица или других функција повезаних са ECVET-ом, као што су додела ECVET бодова квалификацијама и јединицама, процена, валидација и признавање исхода учења, у складу са правилима и праксама земаља учесница.
- *Процена исхода учења*: методе и процеси који се користе за утврђивање степена у којем је ученик заправо стекао одређено знање, вештине и компетенције
- *Валидација исхода учења*: процес потврђивања да одређени процењени исходи учења које је постигао ученик одговарају специфичним исходима који могу бити потребни за јединицу или квалификацију
- *Признавање исхода учења*: процес потврђивања званично постигнутих исхода учења путем доделе јединица или квалификација

Co-funded by the
European Union

EACEA – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

- *ECVET поени*: нумерички приказ укупне тежине исхода учења у квалификацији и релативне тежине јединица у односу на квалификацију.

6. Важење овог Меморандума о разумевању

Овај Меморандум о разумевању важи до 31.12.2026.

7. Потписи

Организација / земља	Организација / земља
ТУЧЕП / ИТАЛИЈА	АРТЕС СРЛ / ИТАЛИЈА
Име, улога	Име, улога
Место, датум	Место, датум
Организација / земља	Организација / земља

Co-funded by the
European Union

ЕАСЕА – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.

ЦЕФЕ Македонија / СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	КПТ ШПК / АЛБАНИЈА
Име, улога	Име, улога
Место, датум	Место, датум
Организација / земља	Организација / земља
ЕВРОПСКА ОБРАЗОВНА ИНИЦИЈАТИВА / АЛБАНИЈА	МЕЂУНАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ ЗА ПОСЛОВАЊЕ И ТЕХНОЛОГИЈУ УБТ СХПК / КОСОВО
Име, улога	Име, улога
Место, датум	Место, датум

 Co-funded by the European Union	ЕАСЕА – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.
--	---

Co-funded by the
European Union

ЕАСЕА – Еразмус+ изградња капацитета у стручном образовању и обуци, бр. 101092478 — VIRTU.AL

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не представља подршку садржају, који одражава само ставове аутора, и Комисија не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у њој.